

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/256/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214219151
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4214219151.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. na P. XXX, o zaplatenie 2.902,72 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 13. februára 2018 č. k. 7C/59/2016-87 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.902,72 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% p. a. od 15. 10. 2014 do zaplatenia, a rovnako zaplatiť dohodnuté úroky zo sumy 2.902,72 eura vo výške 17,90% p. a. za obdobie od 15. 10. 2014 do zaplatenia, ako aj sumu dohodnutých úrokov 207,10 eura, sumu úrokov z omeškania 4,41 eura a poplatky v sume 63,96 eura, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z. Uviedol, že žalobca vo svojom podaní, ktoré označil ako Návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 2.902,72 eura s príslušenstvom zo dňa 08. 09. 2015 sa domáhal zaplatenia sumy 2.902,72 eura s príslušenstvom a náhradou trov konania. Súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že možno predpokladať, že žalobca pri uzatvorení zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov so žalovanou stranou použil predtlač zmluvy, ktorú žalobca zrejme použil vo viacerých prípadoch so žalovanou stranou, ktorá ako účastník zmluvy bola charakterizovaná ako zamestnanec, nepodnikateľská osoba. Na základe uvedených skutočností súd uzatvorený právny úkon posúdil tak, že je spotrebiteľsko-právneho charakteru, podľa ustanovení zák. č. 129/2010 Z. Z. v spojení s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, a to: Úverová zmluva č. 0000000000084945 zo dňa 05. 11. 2013, VOP, v zmysle ktorej žalovaná strana získala úver v sume 3.000 eur, sa dohodli na úhrade úveru vo forme pravidelných mesačných splátok v počte 120 splátok, ktorých splatnosť bola dohodnutá ku koncu kal. mesiaca pri dohodnutej úrokovej sadzbe vo výške 17,9% a RPMN vo výške 21,52%, kedy dátum prvej splátky sa dohodol ku dňu 15. 11. 2013 a termín konečnej splatnosti ku dňu 16. 10. 2023. Súd mal preukázané, že žalovaná strana do podania žaloby si neplnila svoje povinnosti, a preto žalobca dôvodne doručil žalovanému svoje písomné podanie a to výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 16. 09. 2014. Súd považoval uplatnený nárok za

dôvodný aj na základe toho, že aj po doručení žaloby žalovaná strana, napriek poučeniu súdu, žiadne skutkové tvrdenia, ako ani dôkazy na preukázanie svojich tvrdení na spochybnenie uplatneného nároku, nenavrhol, neuviedla ani len vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, preto súd žalobe vyhovel tak, ako je vo výroku rozhodnutia uvedené. Dohodnuté úroky súd priznal síce z nesplatenej istiny 2.902,72 eura. Podľa zmluvy bol úver poskytnutý na obdobie 10 rokov, ako je zrejmé zo zmluvy, podľa ktorej dohodnutá splatnosť ostatnej splátky bola dňa 16. 10. 2023, a takto bola dohodnutá aj výška úrokovej sadzby ako odplaty za poskytnutie pôžičky, a to jednak vymedzenou výškou úrokovej sadzby, ako aj sumou pôžičky, na ktorú žalobcovi vznikol nárok podpísaním zmluvy za predpokladu, ak žalovaná strana pravidelne bude uhrádzať splatné splátky pôžičky. Za predpokladu, že žalovaná strana nespláti pôžičku, resp. dostane sa do omeškania s plnením si svojich povinností, naďalej žalobca mal nárok na vrátenie istiny, ako aj dohodnutej odplaty z pôžičky podľa § 657 Obč. zákonníka v spojení s § 658 ods. 1 Obč. zákonníka za obdobie od poskytnutia pôžičky, a to od 05. 11. 2013 do 16. 10. 2023, t. j. do termínu dohodnutej splatnosti poslednej splátky, aj keď výrok rozhodnutia to vymedzil tak, že žalovaná strana má uhradiť z nesplatenej istiny 2.902,72 eura dohodnuté úroky, ktorých začiatok vymedzil súd vo výroku svojho rozhodnutia tak, že žalovaná strana má zaplatiť dohodnuté úroky „do zaplatenia“, avšak uvedená lehota a tým suma dohodnutých úrokov nie je neobmedzená, nakoľko koniec lehoty, a tým aj sumu dohodnutých úrokov, určuje znenie zákona a to § 657 Obč. zákonníka (podľa ktorého platí, že dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby poskytnuté peniaze) v spojení s uzatvorenou Úverovou zmluvou zo dňa 05. 11. 2013 do uplynutia dohodnutej doby, a to 16. 10. 2023. V prípade, že by došlo k splateniu uplatneného nároku na dohodnuté úroky ešte pred termínom konečnej splatnosti 16. 10. 2023, žalobcovi by vznikol nárok len na dohodnuté úroky len do doby faktického splatenia istiny s príslušenstvom, resp. splatí po tomto termíne (t. j. po 16. 10. 2023) aj v tom prípade nárok na odplatu je len do dohodnutej doby splatnosti pôžičky a to podľa § 657 v spojení s § 658 ods. 1 Obč. zákonníka. Súd žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 5% zo sumy 2.902,72 eura až do faktického zaplatenia, t. j. aj po termíne 16. 10. 2023, na rozdiel od dohodnutých úrokov. Súd podanú žalobu zamietol v časti uplatneného nároku na úroky z omeškania vo výške 5% z nezaplatených úrokov od 15. 11. 2014 do zaplatenia, keď mal za to, že nie je možné priznať nárok na úroky z omeškania tak, ako to bolo zo strany žalobcu uplatnené, a to jednak z dôvodu, že v podanej žalobe žalobca nevyhradil, či si uplatňuje nárok na úroky z omeškania z dohodnutých úrokov alebo zo skôr splatných, avšak neuhradených úrokov z omeškania, ako aj z dôvodu, že nie je možné priznať úroky z úrokov, nakoľko tieto už majú charakter úžerníckych úrokov a sú v rozpore s dobrými mravmi. Súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR zo sumy 2.902,72 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% p. a. od 15. 10. 2014 do zaplatenia, a rovnako zaplatiť dohodnuté úroky zo sumy 2.902,72 eura vo výške 17,90% p. a. za obdobie od 15. 10. 2014 do zaplatenia, ako aj sumu dohodnutých úrokov 207,10 eura, sumu úrokov z omeškania 4,41 eura. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 9.796,09 eura s príslušenstvom, ako aj s nárokom na náhradu trov konania. Súd v tomto konaní procesne úspešnej strane sporu - žalobcovi priznal nárok v sume 9.796,09 eura, v konaní úspešná strana sporu si uplatnila nárok na náhradu trov konania a na základe uvedených súdov o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že procesne úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu a to vo výške 100% v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozhodnutiu, v jeho zamietajúcom výroku, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia podanej žalobe v celom rozsahu. Vytkol súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že ohľadne úroku z omeškania zo zmluvných úrokov odkazuje na aktuálnu judikatúru, pričom poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/542/2016-59 zo dňa 13. 06. 2017 a rozhodnutie č. k. 43Co/19/2017-103 zo dňa 29. 11. 2017, ako i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/219/2017-104 zo dňa 13. 12. 2017.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (podľa § 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku týkajúcom sa zaplatenia 5% úroku z omeškania ročne zo sumy 207,10 eura (nezaplatených úrokov) od 15. 10. 2014 do zaplatenia, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Predmetom konania bol nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie istiny vo výške 2.902,72 eura, úroku vo výške 207,10 eura, sankčných poplatkov (úroku z omeškania) vo výške 4,41 eura, poplatkov vo výške 63,96 eura, úroku vo výške 17,90% ročne z nezaplatennej istiny od 15. 10. 2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 2.902,72 eura od 15. 10. 2014 do zaplatenia a z nezaplatených úrokov 207,10 eura rovnako od 15. 10. 2014 do zaplatenia. Žalobca svoj nárok odvíjal od Úverovej zmluvy č. 84945 zo dňa 05. 11. 2013, na základe ktorej poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 3.000 eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 16. 10. 2023. Nakoľko žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, bol listom zo dňa 16. 09. 2014 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 08. 10. 2014. Napriek výzve nebola pohľadávka žalobcu zo strany žalovaného uhradená.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

12. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petítom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

13. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.902,72 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 15. 10. 2014 do zaplatenia, dohodnuté úroky zo sumy 2.902,72 eura vo výške 17,90% za obdobie od 15. 10. 2014 do zaplatenia, ako aj sumu dohodnutých úrokov 207,10 eura, sumu úrokov z omeškania 4,41 eura a poplatky v sume 63,96 eura (napriek čiastočnému späťvzatiu žaloby v rozsahu 60 eur), do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (v časti úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 207,10 eura od 15. 10. 2014 do zaplatenia). Predmetom prejednávania odvolacieho súdu je zamietajúca časť napadnutého rozhodnutia týkajúca sa zaplatenia 5% úroku z omeškania ročne zo sumy nezaplatených úrokov od 15. 10. 2014 do

zaplatenia, keď vo vyhovujúcom výroku, v dôsledku absencie odvolania v tejto časti, rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a táto časť rozhodnutia súdu prvej inštancie (bez ohľadu na jeho vecnú správnosť, resp. nesprávnosť) nemohla byť predmetom odvolacieho prieskumu.

14. Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie žalobu v časti uplatneného 5% úroku z omeškania ročne zo sumy nezaplatených úrokov 207,10 eura od 15. 10. 2014 do zaplatenia zamietol, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že predmetná vec sa týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občiansko-právny vzťah, na ktorý sa vzťahuje Občiansky zákonník a zároveň aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

16. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržiavanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Občiansky zákonník nezakotvuje majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak teda rozumieme pohľadávkou v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka istinu, potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Názor, že možno priznať úrok z omeškania z príslušenstva pohľadávky odôvodnený len úpravou obsiahnutou v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k neakceptovateľnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občiansko-právnym záväzkom, definuje príslušenstvo, ktoré možno popri omeškaní s plnením peňažného dlhu - hlavného peňažného záväzku, žiadať vedľa istiny. Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutia NS SR R70/1995 - oneskoreným zaplatením zmluvných úrokov nevzniká právo na úroky z omeškania. Problematikou zákonného príslušenstva z príslušenstva pohľadávky sa zaoberal i Veľký senát Obchodného kolégia NS ČR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 35Obo/101/2002, ktorý uviedol, že úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že si môže nárokovať aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona, práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník mu túto možnosť nepriznáva.

17. Pokiaľ žalobca v podanom rozhodnutí poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov, je potrebné uviesť to, že názor vyslovený v inom rozhodnutí krajského súdu nemá v podmienkach Slovenskej republiky všeobecnú právnu záväznosť, a teda nemožno konštatovať ani to, že by došlo k porušeniu princípu právnej istoty.

18. Pokiaľ teda súd prvej inštancie svoje závery založil na úvahe, podľa ktorej zákon neumožňuje priznať príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania z úrokov), je jeho právne posúdenie veci správne, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ako vecne správny, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, i keď vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by bolo namieste priznať mu náhradu trov konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V danej veci

však priznanie náhrady trov konania vylučovala skutočnosť, že žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).